

Nr 85.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pensionsrätt för vissa befattningshavare vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa; given Stockholms slott den 27 februari 1925.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gustav Möller.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 27 februari 1925.

Närvarande:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden OLSSON, NOTHIN, HANSSON, LINDERS, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Departementschefen, statsrådet Möller, anmäler uppkommen fråga om pensionsrätt för vissa befattningshavare vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa och anför därvid följande:

Enligt beslut av 1921 års riksdag hava upprättats två statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa, av vilka anstalter den ena är avsedd för gossar och förlagd till Salbohed i Västmanlands län samt den andra för flickor och belägen i Vänersborg. För upprätthållande av verksamheten vid ifrågakörande anstalter äro under femte huvudtiteln uppförda dels extra anslag till

avlönningar och vikariatsersättningar m. m. åt befattningshavare, dels ock extra förslagsanslag till bidrag till driftkostnader i övrigt.

Vid anstalten för gossar äro enligt den för innevarande budgetår fastställda avlöningsstaten anställda följande å stat uppförda befattningshavare med nedan angivna kontanta avlöningsförmåner, efter avdrag av pensionsavgift motsvarande belopp, nämligen:

- 1 föreståndare 3,400 kronor (pensionsavgift 100 kronor),
- 1 lärare 2,550 kronor (pensionsavgift 50 kronor),
- 1 lärarinna 2,150 kronor (pensionsavgift 50 kronor),
- 4 arbetsledare, en var 1,475 kronor (pensionsavgift 25 kronor),
- 1 husmoder 575 kronor (pensionsavgift 25 kronor).

Till avlöningsstaten är fogad, bland annat, en anmärkning av innehåll att, därest föreståndare eller lärare äger delaktighet i statsunderstödd pensionsanstalt, avlöningen skall höjas med det mot pensionsavgift svarande belopp.

Enligt gällande avlöningsstat för anstalten för flickor finnas vid denna anstalt anställda följande å stat uppförda befattningshavare med nedan angivna kontanta avlöningsförmåner, likaledes efter avdrag av mot pensionsavgift svarande belopp:

- 1 föreståndarinna 2,400 kronor (pensionsavgift 50 kronor),
- 1 handarbetslärarinna 1,750 kronor (pensionsavgift 50 kronor),
- 1 vaktmästare 1,475 kronor (pensionsavgift 25 kronor).

Avlöningsstaten för sistnämnda anstalt innehåller en anmärkning att, om föreståndarinna eller handarbetslärarinna äger delaktighet i statsunderstödd pensionsanstalt, avlöningen höjes med det mot pensionsavgift svarande belopp.

Tidigare behandling av frågan om pensionsrätt åt viss personal vid statens sinnesslöanstalter.

I det betänkande rörande upprättandet av uppfostringsanstalter för vanartade sinnesslöa, som år 1921 avgavs av de s. k. *sinnesslövärdssakkunniga* och som lades till grund för proposition (nr 280) i ärendet till samma års riksdag, berördes även frågan om pensionsrätt för tjänst innehavare vid ifrågasvarande anstalter. I detta avseende anförde de sakkunniga huvudsakligen följande.

Så länge anstalterna vore uppförda å extra stat, kunde befattningshavarna icke komma in under den civila pensionslagens bestämmelser. För beredande av pension åt befattningshavarna syntes visserligen den möjligheten erbjuda sig att, såsom i vissa fall plägade ske i fråga om befattningshavare å extra stat, Kungl. Maj:ts och riksdagen i varje särskilt fall efter de föreliggande omständigheterna bestämde, när och med vilket belopp pension skulle utgå. Vad föreståndare och lärare beträffade, kunde även den utvägen tänkas, att dessa befattningshavare bereddades delaktighet i dövstumslärarnas pensionsanstalt, i vilken jämlikt reglementet den 8 oktober 1915 föreståndare och lärare vid de med statsmedel understödda sinnesslöanstalterna ägde delaktighet. Med tanke härpå hade de sakkunniga vid uppgörande av förslag till avlöningsstater för anstalterna icke reducerat de för sistnämnda befattningshavare föreslagna avlöningarna med pensionsavgift motsvarande belopp. Vad övriga befattningshavare beträffade, syntes dessa icke kunna vinna delaktighet i nämnda pensionsanstalt utan borde, så länge anstalterna vore uppförda på extra stat, framställning om beredande av pension åt sådan befattningshavare göras i varje särskilt fall. På grund härav hade för dessa

befattningshavare i de sakkunnigas statförslag reduceringar företagits med pensionsavgift motsvarande belopp.

I det utlåtande, som av *statskontoret* avgavs över de sakkunnigas förslag, ifrågasatte nämnda ämbetsverk med hänsyn till de anställningsformer, som föreslagits för föreståndare och lärare vid anstalterna, huruvida denna personal lämpligen borde erhålla delaktighet i någon pensionsanstalt. Frågan härom syntes i varje fall böra tillsvidare lämnas öppen. Därest så skedde, borde till staterna fogas anmärkningar, att för föreståndare och lärare, vilka icke ägde delaktighet i statsunderstödd pensionsanstalt, lönen skulle minskas med pensionsavgift motsvarande belopp.

För egen del ansåg föredragande *departementschefen* i likhet med *statskontoret*, att någon pensionsrätt icke för det dåvarande borde tillerkännas föreståndar- eller lärarpersonal vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa. Vid sådant förhållande borde lönerna även för dessa befattningshavare reduceras med pensionsavgift motsvarande belopp. Dock borde, därest föreståndare eller lärare skulle komma att anställas, vilken tidigare ägde delaktighet i statsunderstödd pensionsanstalt, någon reducering för denne icke företagas.

Mot de förslag till avlöningsstater, som Kungl. Maj:t i enlighet med vad *departementschefen* förordat framlade för riksdagen — vilka statförslag innehöllo anmärkningar av ovan angiven lydelse — framställdes, såvitt här är i fråga, från riksdagens sida ingen erinran.

I skrivelse den 17 maj 1924 har nu styrelsen för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor gjort framställning om ordnandet av pensionsfrågan för föreståndarinnan vid nämnda anstalt Elin Gunnarsson.

Av handlingarna i ärendet framgår, bland annat, att fröken Gunnarsson, som är född den 7 januari 1875, under tiden från och med den 15 februari 1900 till och med den 14 april 1923 tjänstgjort vid olika läns sinnesslö anstalter, därunder från den 1 maj 1904 såsom föreståndarinna, samt att hon den 16 april 1923 tillträtt befattningen såsom föreståndarinna vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor i Vänersborg.

I sin nyssnämnda skrivelse har anstaltsstyrelsen, efter erinran om *departementschefens* ovan återgivna uttalande i propositionen nr 280 till 1921 års riksdag, anfört huvudsakligen följande.

I egenskap av lärarinna och föreståndarinna vid länsanstalter för sinnesslöa hade fröken Gunnarsson varit delaktig i dövstumläraernas pensionsanstalt och skulle, om hon fortsatt i samma tjänstgöring, enligt en vid anstaltsstyrelsens framställning fogad skrivelse från nämnda pensionsanstalt kunnat år 1922 tillgodoräkna sig i pensionshänseende 23 år. Enligt samma skrivelse vore hon emellertid nu genom sin avgång från länsanstalt och övergång i statstjänst icke längre delägare i pensionsanstalten. Ett nöjaktigt ordnande av hennes pensionsfråga vore så mycket mer önskvärt, som fröken Gunnarssons frivilliga övergång i statstjänst även i ett annat avseende för henne medfört en ekonomisk missräkning. Genom nära tjuguarig tjänstgöring som föreståndarinna vid länsanstalt hade fröken Gunnarsson vid sådan anstalt åtnjutit högsta ålderstillägg. Vid övergång till statstjänst

Styrelsen för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor.

hade emellertid ej medgivits henne att som grund för ålderstillägg få tillgodoräkna sig den förutvarande meriterande tjänstgöringen i enskild tjänst. En härom gjord ansökan hade av Kungl. Maj:t avslagits. Motion i samma syfte hade vid 1924 års riksdag väckts av överinspektören för sinnessjukvården i riket, professorn A. Petrén och ordföranden i styrelsen för uppfostringsanstalten för sinnesslöa flickor, landshövdingen A. von Sneidern, men motionen hade på hemställan av statsutskottet blivit av riksdagen avslagen.

Sinnesslöanstaltens styrelse måste beklaga utgången av frågan om ålderstillägg ävensom pensionsfrågans nuvarande läge. Detta emellertid ej blott för fröken Gunnarssons del utan även för den ökade svårighet, som måste uppkomma vid den framtida rekryteringen till de ansvarsfulla och svårskötta platserna vid statens nya sinnesslöanstalter. Om övergång till de nya statsanstalterna komme att medföra ekonomisk förlust, gäves nämligen föga förhoppning för dessa anstalter att till det kvalificerade arbete, som vid dem förutsattes, få påräkna erfarna förmågor från de äldre länsanstalterna.

På grund av det anförda har styrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för att fröken Gunnarsson måtte återfå sin delaktighet i dövstumläraernas pensionsanstalt.

Skolöverstyrelsen.

Över anstaltsstyrelsens framställning har utlåtande avgivits den 21 augusti 1924 av skolöverstyrelsen, som anført, bland annat, att det enligt överstyrelsens mening måste te sig såsom en stor orättvisa, att fröken Gunnarsson genom övergång till statstjänst gått förlustig den pensionsrätt, som hon under så många år haft, i synnerhet som föreståndarbefattningarna vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa måste anses vara ännu mera krävande och meriterande än föreståndarbefattningarna vid övriga sinnesslöanstalter. Överstyrelsen har sålunda funnit en tillfredsställande lösning av fröken Gunnarssons pensionsfråga synnerligen angelägen. Beträffande spörsmålet, vilken väg man borde beträda för att på lämpligaste sätt söka ernå en sådan lösning, yttrar överstyrelsen huvudsakligen följande.

Ett sätt vore att hos riksdagen söka utverka särskild pension åt fröken Gunnarsson, sedan hon slutat sin verksamhet i det allmännas tjänst. Framställningar om pension åt befattningshavare, vilka i likhet med fröken Gunnarsson icke varit ordinarie och därför icke utan vidare berättigade till pension enligt allmänna pensionslagens bestämmelser, hade vid flera tillfällen vunnit riksdagens bifall. I allmänhet brukade emellertid proposition angående pension åt viss befattningshavare icke avlåtas förrän tidigast, då vederbörande stode i begrepp att avgå från sin tjänst. Då fröken Gunnarsson endast vore 49 år gammal och följaktligen under alla förhållanden hade åtskilliga år kvar att tjänstgöra, vore det naturligtvis förenat med vissa svårigheter att redan nu genom ett principiellt beslut tillerkänna henne rätt till ett på visst sätt beräknat pensionsbelopp, som skulle börja att utgå först någon gång i framtiden.

Att uppskjuta hela frågan till den tid, då fröken Gunnarsson avginge från tjänsten, skulle å andra sidan icke innebära någon verklig lösning av frågan, då ju därmed skulle följa, att det nuvarande ovisshetstillståndet alltjämt skulle fortvara.

Man skulle emellertid även kunna tänka sig en annan anordning. Fröken Gunnarssons pensionsfråga företedde åtskilliga likheter med frågan om pensionering av befattningshavarna vid den år 1922 av staten inrättade vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte. Överstyrelsen hade före-

slagit, att föregående tjänstgöring vid den med Drottning Sofias stiftelse för-
enade privata vårdanstalten i Vänersborg, vilken anstalt förut uppehållit den
verksamhet, som därefter skulle övertagas av statsanstalten, skulle få i pen-
sionshänseende tillgodoräknas av de befattningshavare, vilka överginge till
statsanstalten och därigenom bleve berättigade till pension enligt den all-
männa pensionslagens bestämmelser. Detta förslag hade emellertid före-
dragande departementschefen ansett sig icke kunna understödja, då det en-
ligt hans mening innebure en avvikelse från föreskrifterna i den civila pen-
sionslagen och bifall till detsamma kunde bliva av prejudicerande betydelse.
I anledning härav hade vid ärendets behandling i riksdagen väckts motioner,
som utmynnat i hemställan, att de befattningshavare vid vårdanstalten, vilka
förut varit delaktiga i dövstumläraernas pensionsanstalt, för pension måtte få
räkna sig tillgodo de tjänstår, som gällt för pension från nämnda anstalt.
Statsutskottet, som funnit billighetsskäl tala för ett beslut i den riktning,
motionärerna yrkat, hade på förslag av statskontoret hemställt, att de be-
fattningshavare vid ifrågavarande anstalt, vilka vid tillträdet till befattningen
varit delaktiga i dövstumläraernas pensionsanstalt, måtte varda bibehållna vid
denna delaktighet, därvid pensionsbeloppet skulle utgöra för rektor ett av
Kungl. Maj:t i sådant hänseende föreslaget belopp samt för annan befatt-
ningshavare lönen jämte intjänat eller intjänade alderstillägg. Denna stats-
utskottets hemställan hade jämväl blivit riksdagens beslut.

Det nu relaterade fallet vore visserligen icke fullt analogt med det i före-
liggande ärende ifrågavarande. Genom inrättandet av vårdanstalten i Lund
för blinda med komplicerat lyte hade staten övertagit en verksamhet, som
förut handhäfts av en enda enskild anstalt, och därmed hade också de vid denna
anstalt anställda befattningshavarna övergått till statsanstalten. Den verk-
samhet, som nu utövades av statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa,
hade däremot förut icke handhäfts av en enda anstalt, i det skyddslingarna
vid statsanstalterna sammanförts från flera enskilda eller kommunala sinnes-
slöanstalter. Sätillvida föreläge emellertid likhet mellan de båda fallen, som
det i bägge vore fråga om statens övertagande av en verksamhet, som förut
bestripts av icke statliga anstalter, och anställande i statens tjänst av be-
fattningshavare, som förut varit anställda vid dessa icke statliga anstalter
samt ägt pensionsrätt i dövstumläraernas pensionsanstalt. Då det icke an-
setts föreligga några principiella hinder för att låta de vid vårdanstalten i
Vänersborg förut anställda befattningshavarna kvarstå i dövstumläraernas
pensionsanstalt även efter övergång i statstjänst, kunde överstyrelsen icke
finna, att några oöverkomliga hinder skulle resa sig mot en motsvarande
anordning jämväl av pensionsfrågan för de vid statens sinnesslöanstalter an-
ställda befattningshavare, vilka före sin anställning vid berörda anstalter
varit delägare i dövstumläraernas pensionsanstalt.

Överstyrelsen har därför hemställt, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå riks-
dagen medgiva, att de befattningshavare vid statens sinnesslöanstalter, vilka
vid tillträdet till befattningen äro delaktiga i dövstumläraernas pensionsan-
stalt, måtte varda bibehållna vid, respektive återfå sin delaktighet i samma
pensionsanstalt.

I ärendet har yttrande infordrats jämväl av statskontoret, som i utlåtande Statskontoret.
den 20 september 1924 anfört följande:

Då befattningshavarna vid statens sinnesslöanstalter åtnjöte avlöning från
ett extra anslag och alltså icke vore att hänföra till ordinarie tjänstinne-
havare samt därför icke heller ägde rätt till pension enligt den civila pen-
sionslagen, syntes det statskontoret billigt, att sådan anordning vidtoges,

att den bland dessa befattningshavare, som vid tillträdet till befattningen vore delaktig i dövstumläraernas pensionsanstalt, bibehölles vid delaktighet i samma anstalt. Av handlingarna i ärendet framginge icke, huruvida en sådan anordning skulle för närvarande vara till förmån för någon annan än föreståndarinnan vid statens uppfostringsanstalt i Vänersborg för sinnesslöa flickor Elin Gunnarsson; men enligt statskontorets mening vore icke något att erinra mot att medgivandet nu finge den vidsträckt omfattning, som av skolöverstyrelsen föreslagits. Utöver vad skolöverstyrelsen hemställt syntes emellertid i medgivandet böra innefattas bestämmelse om delaktighetsbeloppet i pensionsanstalten för den, som sålunda efter tillträde av statsanställning skulle fortfarande tillhöra pensionsanstalten; och syntes det statskontoret, som om delaktighetsbeloppet i förevarande fall, i likhet med vad som i sådant avseende bestämdes av 1921 års riksdag i fråga om andra vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte anställda befattningshavare än anstaltens rektor, borde fastställas att motsvara lönen jämte intjänat eller intjänade ålderstillägg. Till följd därav att i nu förevarande fall en ganska avsevärd tid komme att förflyta mellan den tidpunkt, då vederbörandes delaktighet i pensionsanstalten upphörde, och intill dess medgivandet om fortsatt delaktighet i pensionsanstalten kunde bli lämnat, kunde måhända särskilda föreskrifter erfordras beträffande avgifter till anstalten under mellantiden, eventuellt innefattande jämväl åläggande för vederbörande att gälda ränta å avgiftsbelopp från förfallotid till dess inbetalning skedde.

Direktionen
över dövstum-
läraernas pen-
sionsanstalt.

Slutligen har infordrat utlåtande över ifrågakvarande framställning den 11 oktober 1924 avgivits av direktionen över dövstumläraernas pensionsanstalt. I likhet med skolöverstyrelsen och statskontoret har direktionen förklarat sig anse billigt och lämpligt, att det medgäves sådana befattningshavare vid statens sinnesslöanstalter, vilka vid tillträde av befattningen vore delaktiga i dövstumläraernas pensionsanstalt, att bibehållas vid denna delaktighet. Vad angår beloppet för sådan delaktighet har direktionen anfört följande:

Direktionen ville erinra, hurusom genom brev den 22 juni 1921 angående stat för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte i motsvarande avseende stadgats, att »pensionsbeloppet» för annan befattningshavare än rektor skulle utgöra lönen jämte intjänat eller intjänade ålderstillägg. Enligt pensionsanstaltens reglemente av den 8 oktober 1915 (nr 466) vore emellertid delaktighetsbelopp och pensionsbelopp skilda begrepp. Föreskriften i nämnda lönestat, vid vars formulerande direktionen icke medverkat, hade därför föranlett vissa svårigheter i tillämpningen och nödvändiggjort framkonstruerandet av ett fast delaktighetsbelopp, som kunnat läggas till grund för beräkning av pensionsavgifter och pensionsbelopp. Det syntes således vara lämpligt att i nu förevarande fall meddela en föreskrift, som direkt anslöte sig till pensionsanstaltens reglemente. Delaktighetsbeloppet syntes lämpligen kunna i enlighet med den allmänna regeln i § 5 av reglementet så bestämmas, att det motsvarade avlöningen i högsta lönegraden för tjänsten, värdet av bostad och bränsle eller ersättning därför häri icke inberäknat.

Vad angår den av statskontoret väckta frågan om särskilda föreskrifter i fråga om påförande av pensionsavgift för tid mellan den förra delaktighetens upphörande och den nya delaktighetens medgivande samt ränta å sådan avgift yttrar direktionen:

Direktionen föreställde sig, att ett medgivande av delaktighet ej lämnades utan att det samtidigt föreskreves, från och med vilken tidpunkt delaktig-

heten skulle räknas, och ville i övrigt ifrågasätta, huruvida det borde förekomma att utkräva ränta, där någon försummelse att i rätt tid erlägga avgift icke föreläge. Till något avsevärt belopp syntes för övrigt i intet fall sådant ränta komma att uppgå. Några särskilda föreskrifter i nu berörda hänseenden ansåge direktionen således icke erforderliga.

I likhet med de myndigheter, som yttrat sig i ärendet, finner jag det vara billigt, att pensionsfrågan för sådana föreståndare och lärare vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa, vilka före tillträdet till sina befattningar vid dessa anstalter äro delaktiga i dövstumlärarynas pensionsanstalt, ordnas på sådant sätt, att ifrågavarande befattningshavare även efter inträdet i statstjänst bibehållas vid nämnda delaktighet. För en sådan anordning synas mig tala i huvudsak samma skäl, vilka föranledde ovanberörda av 1921 års riksdag lämnade medgivande beträffande fortsatt delaktighet i samma pensionsanstalt för de vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte anställda befattningshavare, vilka före övergången till statstjänst voro delaktiga i pensionsanstalten. Jag förordar sålunda, att ett medgivande i nu angiven riktning inhämtas av riksdagen.

Vad angår ifrågavarande befattningshavares delaktighetsbelopp har statskontoret, i anslutning till vad 1921 års riksdag beslutat i fråga om förenämnda befattningshavare vid vårdanstalten för blinda med komplicerat lyte, föreslagit, att detta belopp skulle fastställas att motsvara lönen jämte intjänat eller intjänade ålderstillägg, varvid givetvis delaktighetsbeloppet även skulle utgöra beloppet av hel pension. På sätt pensionsanstaltens direktion erinrat, äro emellertid enligt reglementet för dövstumlärarynas pensionsanstalt delaktighetsbelopp och pensionsbelopp två skilda begrepp. Enligt reglementets § 5 må delaktighet i pensionsanstalten för i reglementet avsedda befattningar vinnas till vissa angivna lägsta delaktighetsbelopp, under villkor att avlöningen i högsta lönegraden vid vederbörande befattning, värdet av bostad och bränsle eller ersättning därför icke inberäknat, uppgår till minst berörda delaktighetsbelopp. Därest avlöningen i högsta lönegraden överstiger det lägsta delaktighetsbeloppet för tjänsten, må för pensions höjande delaktighet vinnas för ett mot nämnda avlöning svarande belopp, dock ej utöver vissa för vederbörande befattningar angivna högsta delaktighetsbelopp. Beloppet av hel pension utgör åter, enligt § 10 i reglementet, 75 procent av delaktighetsbeloppet, dock beträffande vissa personalgrupper med viss begränsning i förhållande till den lägsta avlöning, som vid befattningen utgått under de före avskedstagandet senast förflutna tio tjänståren. Med anknytning till nu återgivna bestämmelser har direktionen för pensionsanstalten föreslagit, att delaktighetsbeloppet skulle bestämmas att motsvara avlöningen i högsta lönegraden för tjänsten, värdet av bostad och bränsle eller ersättning härför icke inberäknat, d. v. s. den vid befattningen utgående kontanta avlöningen, ökad med summan av medgivna ålderstillägg. Med hänsyn till vad direktionen anfört till stöd för sitt förslag finner jag mig böra förorda detta förslag; dock torde, då ifrågavarande befattningshavare åtnjuta, utom bostad med värme, även fri belysning, det böra uttryckligen

Departements-
chefen.

angivas, att ej heller värdet av sistberörda naturaförmån må inräknas vid beräklandet av avlöningens storlek.

Det förslag, som jag nu förordat, skulle i fråga om föreståndarinnebefattningen vid uppfostringsanstalten för sinnesslöa flickor, varom i föreliggande framställning närmast är fråga, innebära, att delaktighetsbeloppet skulle utgöra 3,350 kronor och beloppet av hel pension 75 procent härav eller 2,512 kronor 50 öre. Enligt statskontorets förslag skulle — med iakttagande av den fördelning av avlöningen å lön och tjänstgöringspenningar, som av mig i statsverkspropositionen till innevarande riksdag (femte huvudtiteln, punkten 61) förordats — hel pension uppgå till 2,350 kronor.

Med avseende å pensionsavgifter är i reglementet för dövstumlärnarnas pensionsanstalt (§ 6) stadgat, att årlig avgift för varje i anstalten delaktig tjänst utgår med $7\frac{1}{2}$ procent av delaktighetsbeloppet. Till berörda avgift, för vars erläggande vederbörande skoldistrikt eller undervisningsanstalt är ansvarig, skall tjänstinnehavaren bidra med $2\frac{1}{2}$ procent av delaktighetsbeloppet, medan återstoden skall gäldas av vederbörande anstalt. I nu avhandlade fall skulle sålunda staten hava att erlægga en årlig avgift, motsvarande fem procent av delaktighetsbeloppet för vederbörande befattning. För föreståndarinnebefattningen vid uppfostringsanstalten i Vänersborg skulle denna avgift belöpa sig till ett belopp av 167 kronor 50 öre för år. Berörda avgifter synas kunna bestridas från de i driftkostnadsstaterna för sinnesslöanstalterna i fråga uppförda anslagsposterna till diverse utgifter.

Enligt vad jag inhämtat skulle det föreslagna medgivandet för närvarande erhålla betydelse endast för föreståndarinnan vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor Elin Gunnarsson. Beträffande denna befattningshavare torde medgivandet givetvis böra erhålla retroaktiv giltighet, så att den fortsatta delaktigheten beräknas från och med tidpunkten för hennes tillträde till föreståndarinnebefattningen. Vederbörliga pensionsavgifter böra sålunda erläggas för den tid, som hittills förflutit från tjänstens tillträdande. Där emot anser jag i likhet med direktionen för dövstumlärnarnas pensionsanstalt, att någon skyldighet att gälda ränta å förfallna avgiftsbelopp icke bör ifrågakomma.

Under återopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

dels förklara, att de befattningshavare vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa, vilka vid tillträdet till befattningen äro delaktiga i dövstumlärnarnas pensionsanstalt, skola varda bibehållna vid delaktighet i samma pensionsanstalt, skolande därvid delaktighetsbeloppet utgöra ett belopp, motsvarande avlöningen vid befattningen, värdet av bostad, bränsle och belysning eller ersättning därför ej inberäknat, ökad med summan av vid tjänsten medgivna ålderstillägg;

dels ock medgiva, att beträffande föreståndarinnan vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor Elin Gunnarsson fort-

satt delaktighet i nämnda pensionsanstalt må beräknas från och med tidpunkten för tillträdet till föreståndarinnebefattningen.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Herman Hultkrantz.
